

Orsa – i hjärtat av Dalarna

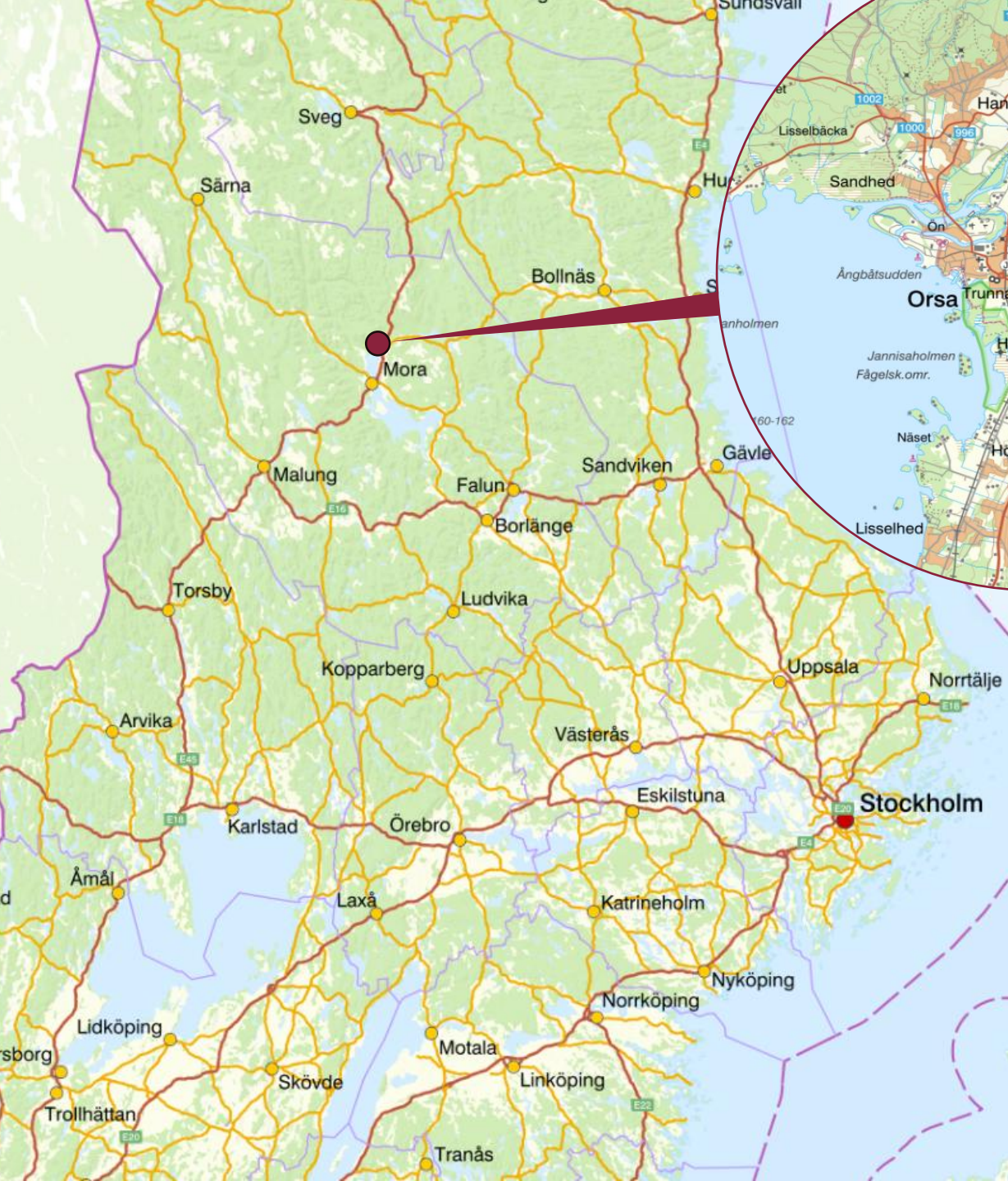
“I Orsa har vi tid och kraft att leva”
– Vision Orsa 2050

Treåriga detaljbudgetar

för långsiktig och effektiv styrning

Småkom Lysekil 2026-04-23

Orsa

Invånare: 6 902 (6 917 år 1970)

Kommunytta: 1 731 km²

Kommunsamverkan: Orsa, Mora, Älvdalen, Vansbro, Leksand, Rättvik

Skattesats: 22,31

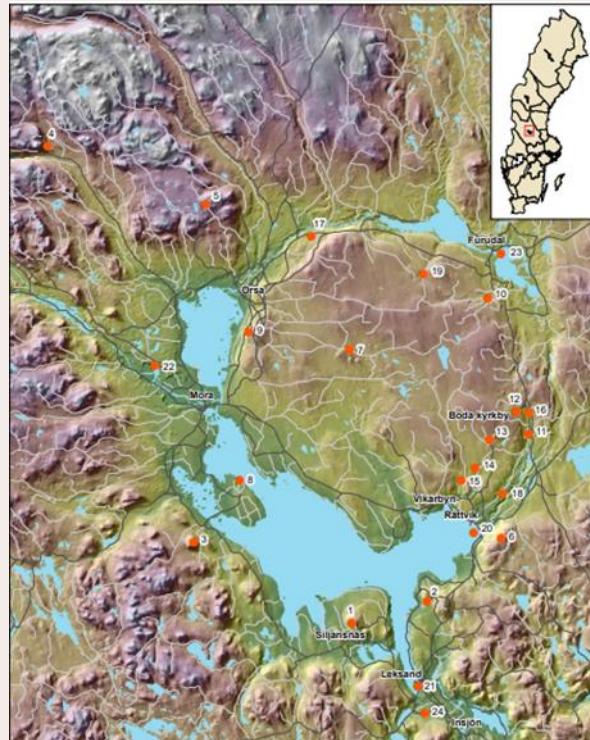
500 medarbetare

Historia

- Meteorit 380 miljoner år
- Slipstenar
- Orsa Besparingssskog
- Branden 1901

Vad är speciellt för Orsa

Starten med treåriga detaljbudgetar

- Oktober 2022 - kommunen kommer inte att nå de ekonomiska målen kommande år.
- Uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att nå det ekonomiska målet om ett resultat över tid på 1,5%
- Kvalitetsmässan nov 2023, Hans Pettersson – KEF om framtidens ekonomi och verksamhetsstyrning
- Beslut i KS januari 2024 att verksamheterna från och med 2024 ska redovisa treåriga detaljbudget som underlag till fördelning av ramarna.
- Föreläsning med Hans Pettersson – KEF 1 februari 2024 - Varför behöver vi treåriga detaljbudgetar?

Varför treåriga detaljbudgetar?

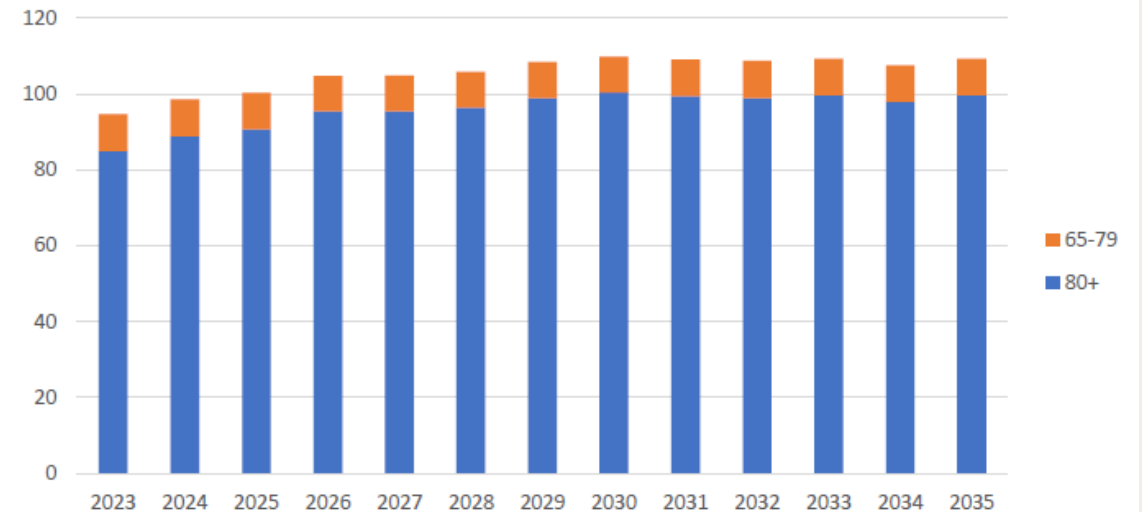
- Demografin
- Prognos äldre och barn
- Det går inte att få full effekt för en effektivisering innevarande år, effekten kommer året efter...
- För att få effekt måste förändringen vara genomförd innan budgetåret inleds (skola och skolor...)
- Lättare att ta anpassa sig till förändringar över tid
- Bättre strategisk planering, allokera resurser
- Stabilt och förutsägbart – förbättrad kommunikation

Tioåriga prognoser omsorg och skola

- Människor blir friskare och lever längre
- Barnen blir färre

Figur 4. Prognos på antal personer i behov av särskilt boende, Orsa kommun

Styrmodellen

jan-maj	Årsredovisning Uppföljning och analys av föregående års verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat.
feb-mars	Preliminär skatteprognos. Uppgifter om preliminär skatteprognos och vad det innebär för våra ekonomiska ramar för kommande budgetår och de följande tre åren.
mars	Boksluts- och framtidsdag Presentation av nuläges- och omvärldsanalys. Gemensam plattform för det kommande planeringsarbetet. Politiker, chefer och unga kommunutvecklare deltar.
mars- maj	Mål- och budgetdiskussioner och beredning sker både inom den politiska och tjänstemannaorganisationen. Strategiutskottet fungerar som mål- och budgetberedning och lägger ett förslag till mål och detaljbudget för de kommande tre åren. (underlag till kommunplanen). Samtliga utskott går igenom förslag till detaljbudget och vad den innebär.
juni	Beslut om ekonomiska ramar för nästkommande år och långsiktig investeringsbudget (underlag till kommunplanen)
augusti- september	Planeringsförutsättningar och prioriteringar för verksamheterna skickas in (underlag och del i kommunplanen)
september	Mål- och budgetdag Presentation av förslag på mål, uppdrag och budget för nästkommande år. Syfte att skapa helhetsbild av kommunkoncernens arbete.
oktober - november	Beslut om skattesats för kommande år
oktober - november	Beslut om kommunplan innehållande mål och budget för nästkommande år inkl. drifts- och investeringsbudget.

Beredning sker både inom den politiska och tjänstemannaorganisationen

- April: Ekonomichef, kommunchef och ekonom träffar alla sektorschefer och VD:s för bolagen och går igenom detaljbudgeten på detaljnivå
- Räknar upp kostnadsökningar på detaljnivå i respektive ledningsgrupp
- Räknar upp investeringar
- Förslag till förändringar och anpassningar, när ger de effekt?
- Förankring och dialog med utskotten – tänker vi rätt med prioriteringarna?

Vad har det gett för resultat?

- Anpassning av förskoleenheter
- Anpassad grundskola i egen regi
- Förskoleklasser kommer att startas på två av tre skolor från och med 2028
- Organisationsförändring för att komma i rätt kostym för 2027 är verkställd från sommaren 2026 (-31 tjänster)
- Verksamheterna håller budget

Politiska konsekvenser

- Kostnadskontroll
- Kostnadsmedvetenhet
- Enklare att följa upp
- Förbättrad styrning
- Ligga steget före
- Förklara överskott..